

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
WOJCIECH MISIĄG**

KNO-4101-04-04/2011
P/11/072

Warszawa, dnia 9 stycznia 2012 r.

**Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Ministerstwo) kontrolę wykonywania zadań Instytucji Pośredniczącej (IP) w realizacji projektów z zakresu ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego współfinansowanych ze środków europejskich.

Projekty te realizowane są w ramach XI priorytetu Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko* (PO IiŚ) – działania 11.1 *Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym* (obejmującego 22 projekty) oraz w ramach priorytetu 3 – *Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego* Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (MF EOG i NMF) – obejmującego 34 projekty.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 9 grudnia 2011 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność Ministerstwa.

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła prawidłowe przygotowanie organizacyjne Ministerstwa do realizacji zadań IP we wdrażaniu ww. priorytetów, zgodny z wprowadzonymi procedurami nadzór nad realizowanymi projektami, polegający m.in. na weryfikacji wniosków o płatność oraz sprawozdań beneficjentów,

terminowe i rzetelne raportowanie o wykrytych nieprawidłowościach, a także podejmowanie działań w zakresie promocji i informacji o możliwości pozyskania środków europejskich oraz o realizowanych projektach.

1. W latach 2008-2010 Ministerstwo, w ramach XI priorytetu PO LiŚ – działania 11.1, zawarło 22 umowy o dofinansowanie projektów na łączną kwotę 657.423,1 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowalne – 568.011,8 tys. zł, z czego współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 401.931,3 tys. zł.

Do końca października 2011 r. wysokość wydatków, akceptowanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (MRR) jako Instytucję Certyfikującą, poniesionych na realizację projektów (z uwzględnieniem nierozpatrzonej wniosków przedstawionych do certyfikacji), stanowiła 17,7% wartości ogółem wydatków kwalifikowalnych, określonych w umowach o dofinansowanie (tj. 100.766,1 tys. zł).

W trakcie realizacji czterech projektów wystąpiły opóźnienia wynikające z odkryć elementów zabytkowych budowli i konieczności podjęcia dodatkowych prac konserwatorskich. Ministerstwo podpisało w odniesieniu do tych projektów aneksy do umów o dofinansowanie, wydłużając okresy ich realizacji od pięciu do 13 miesięcy.

Zgodnie z zawartymi umowami o dofinansowanie termin zakończenia jednego projektu został ustalony na 2011 r., a pozostałych projektów na: 2012 r. (osiem), 2013 r. (dziesięć) i 2014 r. (trzy).

2. W latach 2007-2009 Ministerstwo, w ramach priorytetu 3 MF EOG i NMF, zawarło 34 umowy na dofinansowanie projektów o koszcie całkowitym stanowiącym równowartość 118.094,6 tys. euro (tj. 467.529,9 tys. zł), z czego wydatki kwalifikowalne – 107.781 tys. euro (tj. 426.802,8 tys. zł), w tym współfinansowane ze środków MF EOG i NMF – 88.009,4 tys. euro (tj. 348.370,6 tys. zł).

Do dnia 25 listopada 2011 r. Ministerstwo przekazało beneficjentom kwotę 295.309,2 tys. zł (równowartość 74.446,9 tys. euro, tj. 84,6% planowanej wysokości grantu ogółem).

Uwaga Najwyższej Izby Kontroli dotyczy dziewięciu przypadków przekazania przez Ministerstwo beneficjentom – w związku ze zmianami kursów euro do złotego w okresie od daty złożenia wniosku o płatność do daty dokonania płatności – środków wyższych o 4.008,4 tys. zł niż faktycznie wydatkowane na sfinansowanie refundowalnych wydatków kwalifikowalnych objętych dofinansowaniem (grantem wyrażonym w euro).

Wyplata wyższych kwot nastąpiła na podstawie art. 10 ust. 4 umów na dofinansowanie projektów (zgodnych z wzorem ustalonym przez MRR), zawartych z beneficjentami środków MF EOG i NMF, który zobowiązywał do dokonywania płatności w złotych na rachunek bankowy beneficjenta w kwocie stanowiącej równowartość euro w złotych liczonej po kursie kupna NBP z dnia poprzedzającego dzień, w którym środki są przekazywane.

Do dnia zakończenia kontroli realizacja 30 projektów została zakończona, w tym rozliczenia końcowe 21 projektów zostały zaakceptowane. Termin zakończenia pozostałych czterech projektów według zawartych umów został ustalony na 30 listopada 2011 r. (jeden projekt) oraz 30 kwietnia 2012 r. (trzy projekty).

W trakcie realizacji 10 projektów wystąpiły znaczne opóźnienia (od sześciu do 17 miesięcy), przy czym główną ich przyczyną było wstrzymywanie prac w związku z dokonywanymi odkryciami archeologicznymi.

Przedstawiając Panu Ministrowi powyższą uwagę i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o rozważenie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Rozwoju Regionalnego o modyfikację stosowanego dotychczas wzoru umowy finansowej w ramach MF EOG i NMF w zakresie wyeliminowania przypadków refundowania wydatków w kwocie wyższej niż faktycznie poniesione.

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK proszę Pana Ministra o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do treści art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK przysługuje Panu Ministrowi w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego prawo zgłoszenia do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w nim ocen, uwagi i wniosku.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.